

בש"פ 9394/17 - מדינת ישראל נגד יעקב שמואל, אמיר עבד אל האדי, גלעד כהן

בבית המשפט העליון

בש"פ 9394/17

לפני: כבוד השופט י' וילנר

ה המבקשת:

מדינת ישראל

נגד

- המשיבים:
1. יעקב שמואל
2. אמיר עבד אל האדי
3. גלעד כהן

בקשה שנייה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכיות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה:

י"ט בכסלו התשע"ח (7.12.2017)

בשם המבקשת:

עו"ד יair Zilberman; עו"ד roei Barak; עו"ד keren Ben-Zvi

בשם המשיב 1:

עו"ד טליה גרידיש

בשם המשיב 2:

עו"ד נס אוחנה

בשם המשיב 3:

עו"ד תמיר סולומון; עו"ד עמית זו
עמוד 1

החלטה

1. לפנוי בקשה שנייה להארכת מעצרם של המשבבים ב-90 ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מתאריך 14.12.2017, או עד למתן פסק דין בת"פ 16-12-34257-11215-07-17 בعنيינו של משבב 1-2 ות"פ 34257-11215-07-17 בעניינו של משבב 3, כולם בבית משפט השלום בראשון לציון, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

2. עובדות כתבי האישום והשתלשות ההליכים בعنيינם של המשבבים תוארו בהחלטה קודמת שניתנה על-ידי בית משפט זה (בש"פ 17/6791, השופט נ' הנדל) משכך, אינני מוצאת מקום לשוב ולפרט את פרטי הפרשה המסועפת, אך אצין בהתמצית כי כתבי האישום שהוגשו כנגד המשבבים מתארים תכנית עבריתנית רחבה היκף להפצת חשבונות מס פיקטיביות במשר שנים ארוכות בהיקף של מעלה מיליארד ש"ח.

3. מכתב האישום המקורי עולה כי המשבבים הפיצו יהדי לעמלה מ-2,400 שחבות פיקטיביות בסכום כולל של מעל מיליארד ש"ח, כאשר סכום המעו"מ בגין עומד על מעלה מ-159 מיליון ש"ח. המשבבים מואשמים בעבירות רבות לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעירן בעריכת חשבונות פיקטיביות וסיו"ע לאחר להתחמק ממס, בנסיבות מחמירויות; ריבוי עבירות של שימוש במרמה ותחבולה כדי לעזור להתחמק ממס, וכן בהכנת פנקסי חשבונות ורשומות כזבים – עבירות לפי [נוסח חדש]. בנוסף, המשבבים 1, - 3 מואשמים בקשרית קשר עם אדם לעשות פשע. המשבב 1 אף מואשם בריבוי עבירות של זיופ ורישום כזב במסמי תאגיד, וכן בעבירות שונות של שיבוש הליכי חקירה ומשפט.

4. עם הגשת כתבי האישום נגד המשבבים, עתרה המדינה למעצרם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. בשלב ראשון הסכימו המשבבים לקיום של ראיות לכואורה, וכן הסכימו כי קיימת מסוכנות שמקינה עילית מעצר בعنيינם. בית משפט השלום הורה על עירication תסקרים על ידי שירות המבחן בعنيינם של המשבבים, שהציבו על סיכון להמשך התנהגות שלילית מצדם. בית משפט השלום הורה, במועדים שונים, על מעצרם של המשבבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם, לנוכח המסוכנות הכלכלית הגבוהה שמגלוות העבירות המיוחסות להם, ולאחר שהתרשם כי חלופת מעצר לא תאין את מסוכנותם.

5. בסופה של דבר הוגש כתבי האישום במסגרת שני הליכים – האחד בعنيינם של המשבבים 1-2 והשני בعنيינם של המשבב 3 ונואם נוסף (להלן: הנואם הנוסף). בסוף חודש יוני 2017 פוטל ההליך בعنيינו של המשבב 3 והנאשם הנוסף, ועתה מתנהלים הליכים בפני שלושה מותבאים: הлик אחד בعنيינם של המשבבים 1-2, הлик נפרד בعنيינו של המשבב 3, והליק נוסף נגד הנואם הנוסף.

6. הлик בعنيינם של המשבבים 1-2 התעכב מאחר שנתקבשו מספר דוחות לשם הוצאת תעוזת חסין בתיק על ידי המדינה. בנוסף, נערךו שני תיקונים לכתב האישום שעיקרם פירוט ורחבתה היκף העבירות שביצעו המשבבים. בין

לבין, המשיבים 1-2 החליפו יציגו. בדיון תזכורת שהתקיים ביום 15.10.2017 נקבעו עשרה מועדי הוכחות לחודשים ינואר ופברואר 2018. כמו כן, נקבע דיון תזכורת ליום 4.1.2018 לצורכי מענה מפורט לכתב האישום והודעה על עדים.

7. אף בעניינו של המשיב 3 נפתח המשפט בבקשת ארכה לשם הוצאה תעודה חסינן. בתאריך 25.6.2017 פוצל, כאמור, כתב האישום בעניינים של המשיב 3 והנאשם הנוסף. עניינו של המשיב 3 הועבר לגישור, במסגרת התקיימו שלוש ישיבות בין הצדדים אשר נסתימו ללא הסכומות. ביום 20.11.2017 נקבעו כישאה מועדים להוכחות בחודשים פברואר ומרץ 2018.

טענות הצדדים

המבקשת טענות כי בבקשת הארצת מעצר המשיבים ב-90 ימים נשענת על המצע העובדתי אשר עמד בסיס ההחלטה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים בעניינים, ממנו עולה כי קיימת מסוכנות רבה לביטחון הציבור ולקופת המדינה, חשש מפני שבוש הליכי משפט והימלטות מהדין נוכח היקף העבירות המיוחסות למשיבים, וכן נוכח הרשותיהם הקודומות. לפיכך, טוען כי אין מקום ליתן אמון במשיבים ולא ניתן לבחון חלופת מעצר בעניינים. המבקשת מוסיפה כי לא נפל פגם בהתנהלותה. המבקשת מאשרת כי ביום 24.5.2017 הוסיף נאשמים לכתב האישום כתענת סנגורי של המשיב 1 אולם המדובר בחברות קש אשר הוקמו על-ידי המשיב 1 עצמו, ולפיכך, הוא מלא צפיו ליתן תשובה לכתב האישום אף בעניין ואין בכך למעשה כדי להאריך את ההתנהלות בתיק.

8. סנגוריו המשיבים טוענים כי חלוף הזמן (כשנה מתחילת ההליך) והتمשכות ההליכים עד כה ובעתיד (התיק מרכיב מאות קלסרים וכ-300 עדות תביעה) הם השיקול המרכזי שעלה בית המשפט לשיקול. לטענתם, ניתן לאין את מסוכנות המשיבים בחלוקת הרמטית. כמו כן, טוען כי התקיונים רבים שנעשו בכתב האישום, ריבוי הנאשמים ועוד התביעה הובילו להتمשכות הליכים מיותרת.

סנגוריו של המשיב 3 טוענים עוד כי ההליך בעניינו מתעכב עקב התנהלות התביעה, והקשה לניהל את הגנתו כאשר ישנם חומרים רבים. בנוסף, קיימים צפיו לעיוקם במשפטו הנובע מיציאתו של בית המשפט לשבעון החל מחודש אפריל 2018. עוד טוען כי אין מקום לייחס לעבירות הכלכליות מסוכנות מצדיקה את הותרת הנאים מאחרו סורג וברית, וכי מסוכנותם הנבעת היא רעונית בלבד ואינה מסכנת את הציבור.

דיון והכרעה

9. לאחר שיעינתי בכל החומר הרלבנטי, ושמעתי את בא-כוח הצדדים בדיון שהתקיים לפני היום שוכנעתי כי דין הבקשה להתקבל.

10. כדי, בדונו בבקשת הארצת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות לבין שמירה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי. לשם כך, על בית המשפט להביא בחשבון את פרק הזמן שהלך ממועד מעצרו של הנאשם, קצב התקדמות ההליך, המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, חומרת העבירה

המיוחסת לו, וכן את החשש משיבוש הליכי משפט והימלטות הנאשם מאימת הדיון. ככל שתקופת המעצר מתארכט, נעה נקודת האיזון לעבר זכותו של הנאשם לחייבות. בתוך כך, ובשים לב למכלול השיקולים הללו, ישוב ויבחן בית המשפט את האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר (ראו: בש"פ 4084/15 מדינת ישראל נ' דלו, פסקה 8 (בש"פ 5456/15 מדינת ישראל נ' רובי, פסקה 11 (25.6.2015); בש"פ 17/6791 קצב ההליכים הוגבר, ונקבעו מספר ישיבות הוכחות).

11. ישום אמות מידיה אלה על עניינו מוליך למסקנה כי יש להיעתר לבקשתה. אשר לחוף הזמן – אמנם ההליכים בעניינם של המשיבים נמשכים כבר כשנה, אולם דומה כי אין לתלות את הנאשם לכך דווקא בבקשתה. תיקוני כתבי האישום והליך החיסין הם תוצאה של התפתחויות בחקירה ומורכבות ההליכים. בנוסף, חלק יעקוב בניהול ההליכים גם בשל החלפת "ציגם של חלק מהמשיבים והגשת בקשנות דחיה מטעם. מכל מקום, דומה כי מאז הדיון בבקשתה הקודמת להארכת מעצרם של המשיבים (בש"פ 17/6791) קצב ההליכים הוגבר, ונקבעו מספר ישיבות הוכחות.

12. אשר למסוכנות הנשקפת מהמשיבים – אזכיר כי כתוב האישום המתוקן מייחס למשיבים עבירות כלכליות בהיקף עצום – למלילה מיליארד ש"ח. נקבע לא אחת כי עבירות מעין אלה הן קלות לביצוע ופגיעה ב齊יבור קשה (בש"פ 14/2986 מדינת ישראל נ' אביתר יצחק (14.5.2014)). מסוכנותם הרבה של המשיבים אינה נופלת בהכרח מסוכנות הנובעת מעבירות אלימות ארבל של אף אחד ששהעבירות המיוחסות להם בוצעו בכוח העט ולא בכוח הזרע, באופן הפוגע בכלל הציבור וב盍ות המדינה. עבירות מהסוג המייחס למשיבים נעשות במוחשיים, תוך תחכם ותועזה, הרבה המקשה על איתור המעשים המבוצעים. לפיכך, נשקפת מכל אחד מהמשיבים סכנה ברורה לאינטראס הציבור.

13. עברם הפלילי של הנאשם מעיד אף הוא על מסוכנותם ועל היכולת לתת בהם אמון. המשיבים 1-3 הורשו עברה בעבירות זיווג ומרמה שונות. כמו כן, למשיב 1 מייחסות בכתב האישום עבירות שיבוש שנעשו זמן קצר לאחר שסיהם לרצאות עונש של עבודות שירות. המשיב 2 הורשע בעבירות סמים, אלימות וכן בעבירה של בריחה ממשמרות חוקית. על כן גובר החשש לפיו המשיבים ישבשו הליכי משפט ואף ינסו למלא עצם מאימת הדיון, באופן שאינו ניתן לאין עליידי חלופת מעצר. מן האמור לעיל עולה כי נקודת האיזון אינה נוטה בשלב זה לעבר זכותם של המשיבים לחייבות.

14. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרם של המשיבים ב-90 ימים החל מתאריך 14.12.2017 או עד למתן פסק דין בת"פ 34257-12-16 בעניינם של משיבים 1-2, ובת"פ 11215-07-17 בעניינו של משיב 3, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ט בכסלו התשע"ח (7.12.2017).

שופט